

ZAŠTITITE PRIVATNOST NA FACEBOOKU

Saznajte o opasnostima kojima se izlažete prilikom postavljanja osobnih podataka i sadržaja na najpopularniju društvenu mrežu te kako podesiti svoj profil na Fejsu tako da čuva privatnost

Ovaj dokument je vlasništvo Nacionalnog CERT-a. Namijenjen je za javnu objavu, njime se može svatko koristiti, na njega se pozivati, ali samo u izvornom obliku, bez ikakvih izmjena, uz obavezno navođenje izvora podataka. Korištenje ovog dokumenta protivno gornjim navodima, povreda je autorskih prava CARNet-a, sukladno Zakonu o autorskim pravima. Počinitelj takve aktivnosti podliježe kaznenoj odgovornosti koja je regulirana Kaznenim zakonom RH.

Uvod

Čovjekova želja za druženjem pronalazi uvijek nove načine interakcije koji, u sprezi s brzim razvojem novih tehnologija, definiraju društvenost na posve novi način. Facebook je najpopularnija društvena mreža i trenutno broji više od pola milijarde korisnika. Autori Facebooka kažu da je njihova misija učiniti svijet otvorenijim i povezanijim te su na početku razvoja mreže brigu vodili isključivo o rastu broja korisnika, zanemarujući pritom sigurnosne aspekte. S rastom mreže, njezini korisnici dijele podatke s drugim stranama, pri čemu nisu svjesni da one uopće postoje te ne vode računa koliko i koje informacije zaista žele podijeliti sa drugima.

Rizici

Dio informacija koje postavljamo na svoje profile na Fejsu, zlonamjernici ili kriminalne skupine, mogu zloupotrijebiti. Neke od mogućih zlouporaba su:

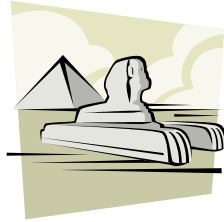
- uzrokovanje štete ugledu osobe
- zastrašivanje (tzv. cyber-bullying)
- ucjenjivanje
- prepoznavanje pomoću lica (iz fotografija) radi nanošenja fizičke boli
- krađa potpomognuta informacijama prikupljenih s mreže
- krađa identiteta
- lažno predstavljanje
- uhođenje (uključujući industrijsku špijunažu)

Većina zlouporaba cilja na nanošenje financijske štete korisniku Fejsa, a izvodi se prikupljanjem i/ili obradom povjerljivih podataka. Ti podaci mogu direktno ili indirektno poslužiti za krađu identiteta. Obično je riječ o stjecanju bankovnih podataka (PayPal), ali i neki drugi podaci mogu poslužiti za druge oblike krađa. Tipični podaci koji mogu poslužiti za navedenu vrstu zlouporabe su **datum** i **mjesto**

rođenja preko kojih se može doći do JMBG-a i OIB-a te **majčino djevojačko prezime** (ili neki drugi podatak koji je rješenje sigurnosnog pitanja u slučaju izgubljene lozinke kod npr. vaše elektroničke pošte). Za krađe poput provale u kuću, kradljivcima

mogu poslužiti podaci poput **kućne adrese**, ostavljanja **statusa o dužim putovanjima**, godišnjim odmorima ili sl. Općenito rizično je na mrežu postavljati našu trenutnu **lokaciju**.

Također, pripazite kod objave **imena vaše djece** jer njihova imena zlonamjernicima

mogu olakšati krađu identiteta. Roditelji moraju biti i na oprezu zbog čestih slučajeva cyber-bullyinga te je važno da budu dobro upoznati što njihova djeca rade na Fejsu. Zabilježeni su i slučajevi fizičkog zlostavljanja kao što je primjer tinejdžera kojeg je umjesto djevojke sa kojom se dogovorio dočekala banda.

Pošto je Fejs postao i dio naše kulture, ne smijemo zaboraviti ni na aspekt **uzornog ponašanja** na mreži. Mnogi su ostali bez posla zbog neprimjerenih fotografija ili komentara o

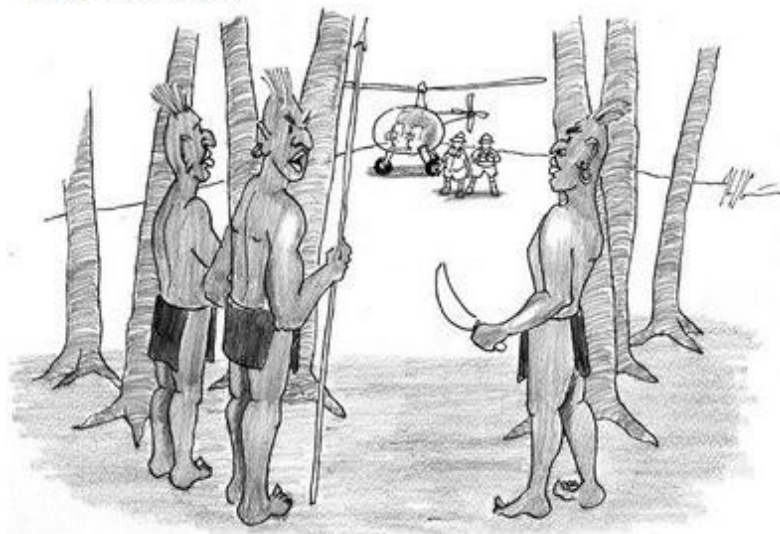

poslu koje je nažalost po njih pronašao njihov šef te ih očito nije „lajkao“. Ako zaposlenik objavi na Facebooku neke osjetljive podatke o svojoj tvrtki, tada je moguće naštetiti i njezinom poslovanju i ugledu. Bilo je i slučajeva nepriznavanja osiguranja jer je osiguravajuće društvo preko Fejsa saznalo o opasnim hobijima kojima se njezini osiguranici bave.

Poseban problem su i **lažni profili** kojih postoji velik broj. Zlonamjernici mogu otvoriti lažni profil neke poznate ličnosti i dodati veliki broj prijatelja kojima onda imaju uvid u povjerljive podatke. Ako uspiju oteti neki korisnički račun na Fejsu, mogu se lažno predstaviti prijateljima te od njih pokušati izvući podatke.

Copyright 2008 John Crowther

www.jcrowtherart.com

"Rekao sam ti da je greška raditi grupu na Fejsu!
Guglali su nas!"

Vrlo je rizično ostavljati bilo kakve **kontakt informacije** na profilu jer iste mogu zlorabiti zlonamjerni korisnici ili malver poput trojanskog konja koji je zarazio računalo nekog od prijatelja. Što se prijatelja tiče, važno je paziti **koga dodajemo za prijatelja**, posebno zbog činjenice da naša privatnost ovisi i o njima. Sadržaj koji npr. postavljamo na prijateljev „Wall“ odgovara njegovim postavkama privatnosti, a ne našim! Isti je slučaj i sa **aplikacijama** koje koristimo te koje često (iako protivno pravilima korištenja mreže) koriste i predaju naše informacije drugim stranama koji ih koriste za oglašavanje. Kako bismo to kontrolirali, potrebno je pravilno podesiti naše postavke privatnosti o čemu više u sljedećem poglavlju.

Kako podesiti Fejs

U velikoj mjeri, sami možemo kontrolirati privatnost svojih podataka putem postavki koje koristimo. Pravila privatnosti koje definira Facebook, određuju da su ime, prezime i fotografija uz profil („Profile picture“), uvijek javno dostupni. Također je zabranjeno trećim stranama koristiti prikupljene podatke u neku njihovu svrhu. Iako su u posljednje vrijeme, uvedena mnoga poboljšanja i dodatci namijenjeni očuvanju privatnosti, Facebook teško može imati potpunu kontrolu nad svojim podacima.

Rođendan

Za uklanjanje datuma rođenja potrebno je otići u postavke profila (**Edit My Profile**) i pod Basic Information za **Birthdate** odabrati opciju „**Don't show my birthday in my profile**“, kao na slici:

The screenshot shows the 'Edit My Profile' page for 'Pero Perica'. The 'Current City' and 'Hometown' fields are empty. The 'Sex' is set to 'Male' with a checked box for 'Show my sex in my profile'. The 'Birthdate' is set to 'Mar 6 1969', and the dropdown menu next to it is set to 'Don't show my birthday in my profile', which is circled in red. Below the birthdate, there are checkboxes for 'Interested In' (Women, Men) and 'Looking For' (Friendship, Dating, A Relationship, Networking).

Poželjno je ukloniti i mjesto rođenja (**Hometown**).

My Account

Pod **Account** -> **My Account** -> **Networks** nalazi se popis mreža u koje ste učlanjeni (npr. Croatia, Zagreb itd.). Mreže imaju određen

pristup vašim podacima, tako da je poželjno ne biti član niti jedne. Pod **Facebook Ads** su postavke koje određuju da li se podaci o vašim aktivnostima vezanima uz reklame dijele sa prijateljima. Preporučujemo isključivanje obje opcije, odnosno:

- „**Allow ads on platform pages to show my information to**“ postaviti na „**No one**“
- „**Show my social actions in Facebook Ads to**“ postaviti na „**No one**“

Privacy Settings

Kad otvorimo **Account -> Privacy Settings -> Connecting on Facebook -> View Settings**, dobijemo sljedeću stranicu:

Choose Your Privacy Settings » **Connecting on Facebook**

[← Back to Privacy](#) [Preview My Profile](#)

Your name, profile picture, gender and networks are visible to everyone (learn more). We also recommend setting the other basic settings below open to everyone so friends can find and connect with you.

 Search for you on Facebook	This lets friends and family find you in Facebook search results. Set this to Everyone or you could miss friend requests.	Everyone ▼
 Send you friend requests	This lets you receive friend requests. Set this to Everyone to avoid missing out on chances to connect with people you know.	Everyone ▼
 Send you messages	This helps you make sure you know people before adding them as friends.	Everyone ▼
 See your friend list	This lets you connect with people based on friends you have in common. Your friend list is always available to applications and your connections to friends may be visible elsewhere.	Friends of Friends ▼
 See your education and work	This helps you connect with classmates and colleagues, and discover new professional opportunities.	Friends of Friends ▼
 See your current city and hometown	This helps you get in touch with neighbors and old friends. Note: you can separately control how you share places you check in to on the main privacy page.	Only Me ▼
 See your likes, activities and other connections	This lets you express your interests and experiences, and connect with people who like the same things you do.	Friends Only ▼

Savjetujemo korištenje istih postavki kao na slici.

Pod **Account** -> **Privacy Settings** -> **Sharing** strogo preporučujemo korištenje opcije „**Friends Only**“, kao što je prikazano na slici (promjenu je potrebno potvrditi klikom na gumb „**Apply These Settings**“):

Sharing on Facebook

These settings control who can see what you share.

	Everyone	Friends of Friends	Friends Only
Your status, photos, and posts			•
Bio and favorite quotations			•
Family and relationships			•
Photos and videos you're tagged in			•
Religious and political views			•
Birthday			•
Permission to comment on your posts			•
Places you check in to [?]			•
Contact information			•
☒ Share a tagged post with friends of the friend I tag			
Customize settings			 This is your current setting.

Navedene postavke privatnosti moguće je i dodatno postrožiti korištenjem proizvoljno definiranih postavki („**Customize settings**“). Ako ste na svoj profil već ranije unijeli određene **kontakt informacije**, strogo preporučujemo da pomoću navedene opcije postavite opciju „**Only me**“ za sve takve informacije.

Lijevo dolje imamo postavke vezane uz aplikacije i druge web stranice („**Applications and Websites**“) te kad kliknemo „**Edit your settings**“ dobijemo sljedeću stranicu:

Choose Your Privacy Settings ▶ Applications, Games and Websites

◀ Back to Privacy

On Facebook, your name, profile picture, gender and networks are visible to everyone ([Learn Why](#)). Also, by default, applications have access to your friends list and any information you choose to share with everyone.

You can change what you share with applications using these settings:

Applications you use	You're not currently using any applications, games or websites. Visit the applications dashboard or games dashboard to get started. Turn off all platform applications.	Edit Settings
Info accessible through your friends	Control what information is available to applications and websites when your friends use them.	Edit Settings
Game and application activity	Who can see your recent games and application activity.	Only Me ▼
Instant personalization	Lets you see relevant information about your friends the moment you arrive on select partner websites.	Edit Settings
Public search	Show a preview of your Facebook profile when people look for you using a search engine.	Edit Settings

Ponuđene su postavke:

- **„Info accessible through your friends“** – definira koje naše podatke mogu koristiti aplikacije koje koriste naši prijatelji; preporučujemo svođenje istih na minimum
- **„Game and application activity“** – tko sve može vidjeti našu aktivnost u igrama i aplikacijama; poželjno je ovo postaviti na „Only me“
- **„Instant personalization“** – omogućuje povezanost sa partnerskim web stranicama; isključiti
- **„Public search“** – omogućuje da naš profil bude pronađen koristeći web tražilice, obavezno isključiti

Usporedba postavki

Sljedeća tablica daje usporedbu inicijalnih postavki privatnosti (koji sadržaj je kome dostupan) i postavki koje preporučujemo:

Sadržaj	Inicijalno	Naša preporuka
Ime i prezime	svi	svi
Slika profila	svi	svi
Rođendan	prijatelji od prijatelja	nitko
Poruke na Wall-u	svi	prijatelji
Veze	svi	prijatelji
Dodatne informacije sa profila	prijatelji od prijatelja	prijatelji
Sadržaj na kojem smo „tagani“	prijatelji od prijatelja	prijatelji
Kontakt podaci	prijatelji	nitko
Lista prijatelja	svi	prijatelji od prijatelja
Školovanje i posao	svi	prijatelji od prijatelja
Prebivalište i rodno mjesto	svi	nitko
Aktivnosti (Like...)	svi	prijatelji